ৰাজস্থান

বনাম

শ্ৰীৰাম বাৰ্মা আৰু অন্যান্য

অক্টোবৰ ২৯, ১৯৯৬

[ন্যায়াধীশ বি. পি. জীৱন ৰেড্ডী আৰু ন্যায়াধীশ কে. এছ. পাৰিপুৰ্ণন]

সেৱা আইনঃ

ৰাজস্থান প্ৰশাসনিক সেৱা নিয়ম, ১৯৫৪- নিয়ম ২৮-বি- দফা [১] আৰু [বি] চাব ৰুল [১১]- পদোন্নতি- চিনিঅ'ৰিটি-কাম-মেৰিটৰ আধাৰত- কনিষ্ঠজনৰ পদোন্নতি- ডি.পি.চি. দ্বাৰা কোনো কাৰণ নথিভূক্ত কৰা নাই- উপস্থাপন কৰে, বাধ্যতামূলক নহয়- যোগ্যতাৰ ভিত্তিত পদোন্নতি- তেওঁলোকৰ আগত উপস্থিত হোৱা সকলো প্ৰাৰ্থীক গ্ৰেডিং(শ্ৰেণীবদ্ধ কৰা)ৰ পদ্ধতি অনুসৰণ কৰিবলৈ কৰ্তৃপক্ষক নিৰ্বাচন কৰা- নিৰ্দেশ দিয়া।

আবেদনকাৰী ৰাজ্যখনে তেৰজন বিষয়াক পদোন্নতি দিছিল, জ্যেষ্ঠতা আৰু যোগ্যতাৰ ভিত্তিত নজন আৰু যোগ্যতাৰ ভিত্তিত চাৰিজন। উত্তৰদাতাই তেওঁৰ কনিষ্ঠজনক পদোন্নতি দিয়া হৈছে বুলি অভিযোগ কৰি আপীল ন্যায়াধিকৰণৰ আগত পদোন্নতিৰ আদেশক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছিল। ন্যায়াধীশে আপীলটো গ্ৰহণ কৰিছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ আগত আপীল কৰাত এইটো পৰ্যবেক্ষণ কৰা হৈছিল যে, ডি. পি. চি.-য়ে কাৰ্য্যক্ৰমত এজন প্ৰাৰ্থীৰ পদোন্নতি ৰখাই থোৱাৰ

কাৰণ উল্লেখ কৰিব লাগিব যাতে আদালতে গম পাই যে, পদোন্নতি নিদিয়ে বুলি ডি. পি. চি.-ৰ মনত কি আবেদন কৰা হৈছিল। ই উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ নিৰ্দেশৰ বিৰুদ্ধে এই আবেদনক অগ্ৰাধিকাৰ দিয়া হৈছে।

আপীলকাৰী ৰাজ্যখনে দাবী কৰিছিল যে, নিয়মে স্পষ্টভাৱে প্ৰদান নকৰালৈকে এজন বিষয়া বাছনি নকৰাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰাটো ডি. পি. চি.-ৰ ওপৰত বাধ্যতামূলক।

উত্তৰদাতাই দাবী কৰিছিল যে, যেতিয়া এজন জ্যেষ্ঠক উপেক্ষা কৰা হয় আৰু কনিষ্ঠক বাছনি কৰা হয় তেতিয়া, ডি. পি. চি.-ৰ ওপৰত কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰাটো বাধ্যতামূলক, বাছনিটো আদালতত প্ৰত্যাহ্বান জনোৱাতো দৰকাৰী।

আপীলৰ অনুমতি প্ৰদান কৰি এই আদালতে,

উপস্থাপন কৰি কয়ঃ ১.১ যেতিয়া বিভাগীয় পদোন্নতি সমিতিৰ দ্বাৰা পদোন্নতি কৰা হয় তেতিয়া, এইটো কোৱা কঠিন যে ডি. পি. চি.-য়ে এজন জ্যেষ্ঠ বাছনি নকৰাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰিব লাগে বা অন্ততঃ ৰেকৰ্ডে কিবা কাৰণ দেখুৱাব লাগে। এইটো কোৱা এক কথা যে, এনে পাঠ্যক্ৰম নিৰপেক্ষ আৰু আকাংক্ষিত, এনে পাঠ্যক্ৰম সকলো ক্ষেত্ৰতে বাধ্যতামূলক বা প্ৰয়োজনীয় বুলি কোৱাটো সম্পূৰ্ণ পৃথক, পিছৰ ক্ষেত্ৰত নিৰ্বাচন কৰাটো উক্ত প্ৰয়োজনীয়তা মানি চলাৰ বাবে আঁতৰাই ৰখাৰ বাবে দায়বদ্ধ। কিন্তু বাছনিৰ কাৰ্য্যকলাপৰ প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি আৰু চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ একমাত্ৰ অধিকাৰ বিবেচনা কৰাৰ অধিকাৰ আৰু পদোন্নতিৰ অধিকাৰ নহয় এই কথাটো বিবেচনা কৰি, সকলো পৰিস্থিতিত কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুমান কৰাটো সম্ভৱ নহ'ব। [৪২-এফ, ৪৩-এ]

সৰত কুমাৰ দাস বনাম বিশ্বজিৎ পট্টনায়ক, [১৯৯৫]সপ্লিমেণ্ট. ১ এছ. চি. চি. ৪৩৪, ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিল।

ষ্টেট বেংক অৱ ইণ্ডিয়া বনাম কাশীনাথ খেৰ, এ.আই.আৰ. [১৯৯৫] এছ. চি. ১৩২৮, *ইউনিয়ন অৱ ইণ্ডিয়া বনাম ই. জি. নাম্বুদ্ৰী,* [১৯৯১] ৩ এছ. চি. চি. ৩৮ আৰু *ইউনিয়ন অৱ ইণ্ডিয়া বনাম এন. পি. ধমানিয়া,* [১৯৯৫] সাপ্লিমেণ্ট. ১ এছ. চি. চি. ১, ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছিল।

১.২ নিৰ্বাচনকাৰী সংস্থাটোৱে গ্ৰহণ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটো নিৰপেক্ষ হ'ব লাগে আৰু প্ৰক্ৰিয়াটো বিশ্বাসযোগ্যতা দিবলগীয়া। এইটো এনেকুৱা হ'ব লাগে যাতে সম্ভৱপৰ সীমাৰ ভিতৰত সংশ্লিষ্ট সকলোৰে মাজত আত্মবিশ্বাসৰ সৃষ্টি হয়। ৰাজস্থান চৰকাৰৰ বাবে সেইক্ষেত্ৰত সকলো চৰকাৰৰ ক্ষেত্ৰত নিয়মৰ সংশোধনীৰ জৰিয়তে বা সাধাৰণ নিৰ্দেশনাৰ জৰিয়তে প্ৰদান কৰাটো এক স্বাস্থ্যকৰ পদক্ষেপ হ'ব যে, যোগ্যতা তথা জ্যেষ্ঠতাৰ ভিত্তিত পদোন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত বাছনি কৰা কৰ্তৃপক্ষই তেওঁলোকৰ সন্মুখত উপস্থিত হোৱা সকলো প্ৰাৰ্থীক অনুমোদন প্ৰদান কৰাৰ পদ্ধতি অনুসৰণ কৰিব লাগে। [৪৩-বি চি]

আৰ. এছ. দাস বনাম ভাৰত সংঘ, [১৯৮৬] সাপ্লিমেণ্ট. এছ.চি.চি. ৬১৭; *কেন্দ্ৰীয় লোকসেৱা আয়োগ বনাম হিয়ানী লাল দেৱ আৰু অন্যান্য,* [১৯৮৮] ২ এছ.চি.চি. ২৪২; *ৰাষ্ট্ৰীয় মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্নায়ু সেৱা প্ৰতিষ্ঠান বনাম ডাঃ কে কল্যাণ ৰমন আৰু অন্যান্য,* [১৯৯২] সপ্লিমেণ্ট. ২ এছ.চি.চি. ৪৮১; *মেজৰ জেনেৰেল আই.পি.এছ. দীৱান বনাম ভাৰত সংঘ আৰু অন্যান্য,* [১৯৯৫] ৩ এছ.চি.চি. ৩৮৩; *ভগত ৰাজা বনাম ভাৰত সংঘ আৰু অন্যান্য,* এ. আই. আৰ. (১৯৬৭) এছ. চি. ১৬০৬ চি. বি.-ত উল্লেখ কৰা হৈছে।

দেৱানী আপীলীয় ক্ষেত্ৰাধিকাৰঃ ১৯৯৬চনৰ দেৱানী আপীল নং ১৩৩৫২।

১৯৯৪চনৰ ৩২৬৮নং দি.বি.চি.ডব্লিউ.পি.-ত ৰাজস্থান উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ ০১-০৮-৯৪তাৰিখৰ বিচাৰ আৰু আদেশৰ পৰা।

আপীলকাৰীৰ হৈ কে. এছ. ভাটি, এম. কে. সিং আৰু শ্ৰীমতী কুসুম।

উত্তৰদাতাসকলৰ বাবে সুশীল কুমাৰ জৈন আৰু এ. পি. ধামিজা।

আদালতৰ ৰায় প্ৰদান কৰা হৈছিল-

ন্যায়াধীশ বি. পি. জীৱন ৰেড্ডী। অনুমতি প্ৰদান দিয়া হৈছে। পক্ষসমূহৰ পৰামৰ্শদাতাৰ বক্তব্য শুনিলো।

উত্তৰদাতা, শ্ৰীৰাম বাৰ্মা ৰাজস্থান প্ৰশাসনিক সেৱাৰ এজন বিষয়া। ১৯৯১চনৰ ২৪মাৰ্চ তাৰিখৰ এক নিৰ্দেশ অনুসৰি, তেৰজন বিষয়াক "ৰাজস্থান প্ৰশাসনিক সেৱা নিয়ম, ১৯৯১-ৰ নিয়ম ২৮(বি)(বি)-ত উল্লেখ কৰা পৃথক তালিকাত উল্লেখ কৰা অনুসৰি ১৯৯০-৯১বছৰটোৰ বাবে পৰ্যালোচনা আৰু সংশোধন সাপেক্ষে চিনিয়ৰ পে-স্কেলত নিৰ্বাচিত আৰু নিযুক্তি দিয়া হৈছিল।" উক্ত নিৰ্দেশৰ অধীনত নিৰ্বাচিত আৰু নিযুক্ত তেৰজন বিষয়াক দুটা শ্ৰেণীৰ অধীনত পৃথকে পৃথকে উল্লেখ কৰা হৈছিল। "জ্যেষ্ঠতা আৰু যোগ্যতাৰ ভিত্তিত" শীৰ্ষকৰ অধীনত নজন বিষয়াৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছিল আৰু "যোগ্যতাৰ ভিত্তিত" শীৰ্ষকৰ অধীনত চাৰিজন বিষয়াৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছিল। জ্যেষ্ঠতা আৰু যোগ্যতাৰ ভিত্তিত পদোন্নতি লাভ কৰা নজন বিষয়াৰ ভিতৰত "শ্ৰী অশোক কুমাৰ সানভাৰিয়া [অনুসূচীত জাতি]"ৰ কথা- চি.আৰ. নং ৪-ত উল্লেখ কৰা হৈছিল।

উত্তৰদাতা- শ্ৰীৰাম বাৰ্মা, যি অনুসূচিত জাতিৰো সদস্য, তেওঁ ৰাজস্থান অসামৰিক সেৱা আপিল ন্যায়াধিকৰণৰ আগত উপৰোক্ত নিৰ্দেশটোৰ বিৰুদ্ধে আবেদন জনাইছিল। তেওঁ অভিযোগ কৰিছিল যে, তেওঁৰ কনিষ্ঠ অশোক কুমাৰ সনভাৰিয়াক পদোন্নতি দিয়া হৈছে যদিও, তেওঁক ভুলকৈ অৱহেলা কৰা হৈছে। ৰাজস্থান ৰাজ্যৰ হৈ হাজিৰ হোৱা বিদ্বান অধিবক্তাজনে ন্যায়াধিকৰণৰ আগত দাখিল কৰিছিল যে, ৰাজস্থান অসামৰিক সেৱা (শ্ৰেণীবিভাজন, নিয়ন্ত্ৰণ আৰু আপীল) নিয়ম, ১৯৫৮-ৰ নিয়ম ১৬-ৰ অধীনত উত্তৰদাতাৰ বিৰুদ্ধে তদন্ত চলি আছে আৰু লগতে বিতৰ্কিত পদোন্নতি জৰুৰী/অস্থায়ী পদোন্নতিৰ প্ৰকৃতিৰ হোৱাৰ বাবে ইয়াত উত্তৰদাতাক পদোন্নতি দিয়া হোৱা নাছিল। ন্যায়াধিকৰণে উত্তৰদাতাৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা আপীলখনৰ অনুমতি প্ৰদান কৰি কয় যে, "চৰকাৰৰ দ্বাৰা দাখিল কৰা লিখিত উত্তৰ পৰ্য্যালোচনা কৰিলে আপীলকাৰীৰ পদোন্নতিৰ গোচৰটো ডি. পি. চি.-ৰ দ্বাৰা বিবেচনা কৰা হৈছিল নে নাই সেয়া স্পষ্টভাৱে ইংগিত নিদিয়ে।" ন্যায়াধিকৰণে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল যে যুক্তিতৰ্কৰ সময়ত, কোনো সন্দেহ নাই, ৰাজ্যৰ অধিবক্তাই উল্লেখ কৰিছিল যে, উত্তৰদাতাৰ বিৰুদ্ধে তদন্ত চলি আছে কিন্তু সেই দাবী উত্তৰদাতাৰ পৰামৰ্শৰ দ্বাৰা স্পষ্টভাৱে অস্বীকাৰ কৰা হৈছিল। উত্তৰদাতাৰ গোচৰটো আছিল যে "ডি. পি. চি.-ৰ তাৰিখত তেওঁৰ বিৰুদ্ধে কোনো তদন্ত চলি থকা নাছিল"। ন্যায়াধিকৰণে পৰ্যবেক্ষণ কৰিছিল যে পদোন্নতিৰ বাবে উত্তৰদাতাৰ গোচৰটো ডি. পি. চি.-ৰ দ্বাৰা বিবেচনা কৰা হৈছিল নে নাই সেয়া স্পষ্ট নহয়। যদি তেওঁৰ বিৰুদ্ধে তদন্ত চলি আছিল, ন্যায়াধিকৰণে মন্তব্য কৰিছিল যে, তেওঁৰ নাম বিবেচনা কৰাৰ পিছত বন্ধ খামত ৰখা উচিত আছিল আৰু যদি তেওঁৰ বিৰুদ্ধে কোনো তদন্ত চলি থকা নাছিল, "তেন্তে আপীলকাৰীৰ সন্দৰ্ভত ডি. পি. চি.-ৰ দ্বাৰা স্পষ্ট পৰামৰ্শ লিপিবদ্ধ কৰা উচিত আছিল।" সেই অনুসৰি আবেদনখনৰ অনুমতি দিয়া হৈছিল আৰু চৰকাৰক ডি. পি. চি.-ৰ আগত

বছৰটোৰ খালী পদৰ বিপৰীতে চিলেকচন স্কেললৈ পদোন্নতিৰ বাবে উত্তৰদাতাৰ গোচৰটো উত্থাপন কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল। ডি. পি. চি.-ক উত্তৰদাতাৰ বিষয়ে ইয়াৰ স্পষ্ট পৰামৰ্শ লিপিবদ্ধ কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল।

ন্যায়াধিকৰণৰ আদেশক ৰাজস্থান চৰকাৰে উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ আগত প্ৰত্যাহ্বান জনাইছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ে কয় যে, ডি. পি. চি.-ৰ দ্বাৰা *নিয়মীয়া বাছনি* সম্পৰ্কীয় ৰেকৰ্ড প্ৰেৰণ কৰিছিল আৰু তাৰপিছত কয়ঃ "আমি ৰেকৰ্ড পাইছো আৰু জানিব পাৰিছো যে, উত্তৰদাতা নং ১-ৰ নাম ডি. পি. চি.-ৰ আগতেই আছিলে কিন্তু, ডি. পি. চি.-ৰ কাৰ্য্যক্ৰমত কোনো কাৰণ প্ৰদান কৰা হোৱা নাই যে, উত্তৰদাতাক কিয় পদোন্নতিৰ বাবে উপযুক্ত বুলি গণ্য কৰা হোৱা নাছিল।" তাৰপিছত উচ্চ ন্যায়ালয়ে ৰাজ্য চৰকাৰৰ পৰামৰ্শদাতাৰ দাখিলৰ কথা উল্লেখ কৰিছিল যে, উত্তৰদাতাৰ এক বিৰূপ এন্ট্ৰী হৈছিল। উচ্চ ন্যায়ালয়ে এন্ট্ৰীটো দেখিছিল কিন্তু, ই প্ৰকৃততে প্ৰতিকূল হয় নে নহয় সেই বিষয়ে কোনো মতামত প্ৰকাশ নকৰাকৈ মন্তব্য কৰিছিলঃ "আমি ক'ব পাৰো যে, যেতিয়া ডি. পি. চি.-ৰ দ্বাৰা তেওঁৰ নাম বিবেচনা কৰা হৈছিল তেতিয়া তেওঁক কিয় পদোন্নতি দিয়া হোৱা নাই বা তেওঁৰ পদোন্নতি কিয় ৰখাই থোৱা হৈছে, সেই বিষয়ে ডি. পি. চি.-ৰ বৈঠকৰ সময়ত যুক্তি বা মনৰ প্ৰক্ৰিয়াৰ ইংগিত দিব লগা হৈছিল। তেওঁলোকে কোৱা নাছিল যে, প্ৰতিকূল এন্ট্ৰীৰ বাবে পদোন্নতি ৰখাই থৈছিল। এইটো আইনৰ নূন্যতম প্ৰয়োজনীয়তা যি আদালতৰ দ্বাৰা সময়ে সময়ে প্ৰকাশ কৰা হৈছে আৰু এই আইনখন উলংঘন কৰা হৈছে"। উচ্চ ন্যায়ালয়ে পুনৰ কয়ঃ

> "আমাৰ আগতেও ৰাজ্য চৰকাৰৰ বিদ্বান পৰামৰ্শদাতাই কৈছিল যে, যেতিয়া কাৰোবাক অৱহেলা কৰা হয় বা পদোন্নতিৰ পৰা ৰখাই থোৱা হয় তেতিয়া, ডি. পি. চি.-য়ে তেওঁলোকৰ কাৰণসমূহ নিদিয়ে। এইটো আইনৰ সঠিক অৱস্থা নহয়। ডি. পি. চি.-য়ে

এক দীঘলীয়া ৰায়দান লিখিব নোৱাৰে, কিন্তু পদোন্নতি ৰখাই থবলৈ তেওঁলোকৰ মনত যি ঘটে, সেইটো ডি. পি. চি.-ৰ কাৰ্য্যক্ৰমত উল্লেখ কৰিব লাগিব, যাতে বিষয়টো আইনৰ আদালতত প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা হয়, আদালতৰ নজৰত আহিব যে, পদোন্নতি নিদিবলৈ ডি. পি. চি.-ক কি আপীল কৰা হৈছিল।

এই নিৰ্দেশৰ প্ৰতিলিপি ৰাজস্থান চৰকাৰৰ মুখ্য সচিবলৈ প্ৰেৰণ কৰিব পাৰি যাতে তেওঁ ডি. পি. চি.-ত বহি থকাৰ সময়ত সকলো কৰ্তৃপক্ষ আৰু বিভাগসমূহক এই কথা নজৰত ৰাখিবলৈ পৰামৰ্শ দিব পাৰে।"

আপীলকাৰী-ৰাজ্যৰ বিদ্বান পৰামৰ্শদাতাই দাখিল কৰিছিল যে, জ্যেষ্ঠজনক বাছনি নকৰাৰ সময়ত এজন বিষয়া আৰু/বা এজন কনিষ্ঠক বাছনি কৰি জ্যেষ্ঠক বাছনি নকৰাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰাটো ডি. পি. চি.-ৰ ওপৰত বাধ্যতামূলক নহয়। অধিবক্তাই দাখিল কৰিছিল যে, নিয়মবোৰে স্পষ্টভাৱে এনে প্ৰদান নকৰিলে, ৰাজস্থান প্ৰশাসনিক সেৱা নিয়ম, ১৯৫৪-ৰ পৰা এনে কোনো দায়বদ্ধতা অনুমান কৰিব নোৱাৰি। অধিবক্তাই দাখিল কৰিছিল যে, প্ৰাকৃতিক ন্যায়ৰ নীতিবোৰৰ এনে নিৰ্বাচনৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য নহয়। বিদ্বান পৰামৰ্শদাতাই এই আদালতৰ *সৰত কুমাৰ দাস বনাম বিশ্বজিত পট্টনায়ক*, [১৯৯৫] সাপ্লিমেন্ট. (১)এছ. চি. চি. ৪৩৪-ৰায়ৰ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত আৰু তাত উল্লেখ কৰা কেইবাটাও সিদ্ধান্তত নিৰ্ভৰ কৰিছিল। উত্তৰদাতাৰ বাবে পৰামৰ্শদাতা, অৱশ্যে, উক্ত প্ৰস্তাৱবোৰৰ বিৰোধিতা কৰিছিল আৰু দাখিল কৰিছিল যে, যেতিয়া এজন জ্যেষ্ঠক উপেক্ষা কৰা হয় আৰু কনিষ্ঠক বাছনি কৰা হয়, তেতিয়া ডি. পি. চি.-ৰ ওপৰত ইয়াৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰাটো *বাধ্যতামূলক*। এই প্ৰয়োজনীয়তা, বিদ্বান পৰামৰ্শদাতাই দাখিল কৰিছিল, অনুমান কৰিব লাগিব কাৰণ নিৰ্বাচনক আদালতত প্ৰত্যাহ্বান জনোৱা হ'ব পাৰে আৰু যেতিয়ালৈকে এজন

জ্যেষ্ঠক অৱহেলা কৰা বা এজন কনিষ্ঠক বাছনি কৰাৰ কাৰণবোৰ ইংগিত কৰিবলৈ ৰেকৰ্ডত কিবা নাই, আদালত বাছনিৰ নিৰপেক্ষতা বিচাৰ কৰিব পৰা অৱস্থাত নাথাকিব। *ষ্টেট বেংক অৱ ইণ্ডিয়া বনাম কাশীনাথ খেৰ*, এ. আই. আৰ. (১৯৯৬) এচ.চি. ১৩২৮, *ইউনিয়ন অৱ ইণ্ডিয়া বনাম ই. জি. নাম্বুদিৰি*, [১৯৯১] ৩ এছ. চি. চি. ৩৮ আৰু *ইউনিয়ন অৱ ইণ্ডিয়া বনাম এন. পি. ধমানিয়া*, [১৯৯১] সাপ্লিমেন্ট. ১ এছ. চি. চি. ১-ত এই আদালতৰ সিদ্ধান্তৰ ওপৰত উপস্থাপন কৰা হৈছে।

দাখিলসমূহৰ সৈতে মোকাবিলা কৰাৰ আগতে আপীলকাৰী-ৰাজ্যৰ বাবে বিদ্বান পৰামৰ্শদাতাই দিয়া এটা বিবৃতি লিপিবদ্ধ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। তেওঁ কৈছিল যে, যিমানদূৰ উত্তৰদাতাৰ কথা আছে, তেওঁৰ ফালৰ পৰা কোনো অভিযোগ নাথাকে যিহেতু ন্যায়াধিকৰণৰ নিৰ্দেশ [উচ্চ ন্যায়ালয়ে নিশ্চিত কৰা অনুসৰি] কাৰ্যকৰী কৰা হৈছে আৰু উত্তৰদাতাক তেওঁৰ যি প্ৰাপ্য আছিল সেয়া দিয়া হৈছে। পৰামৰ্শদাতাই কয় যে, ৰাজ্য চৰকাৰে ইতিমধ্যে উত্তৰদাতাক যি দিয়া হৈছে তাক বিঘ্নিত কৰাত আগ্ৰহী নহয়, কিন্তু তেওঁলোকে কেৱল উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ দ্বাৰা প্ৰস্তাৱিত প্ৰস্তাৱৰ ওপৰত সিদ্ধান্ত বিচাৰে যে, য'ত এজন জ্যেষ্ঠক অৱহেলা কৰা হয় আৰু এজন কনিষ্ঠক বাছনি কৰা হয়, নিৰ্বাচন কৰা কৰ্তৃপক্ষই এনে কৰাৰ কাৰণ উল্লেখ কৰিব লাগিব। ওপৰৰ বিবৃতিটো লিপিবদ্ধ কৰা হৈছে।

প্ৰথম অৱস্থাত এইটো লক্ষ্য কৰিব লাগিব যে, চিলেকচন স্কেললৈ পদোন্নতি দ্বৈত ভিত্তিত হয়, অৰ্থাৎ জ্যেষ্ঠতা-সহ-যোগ্যতা লগতে যোগ্যতা। উত্তৰদাতা আৰু তেওঁৰ কনিষ্ঠ শ্ৰী সনভাৰিয়াৰ গোচৰটো জ্যেষ্ঠতা তথা যোগ্যতাৰ ভিত্তিত বিবেচনা কৰা হৈছিল। নিয়ম অনুসৰি গঠন কৰা বিভাগীয় পদোন্নতি সমিতিয়ে এই বাছনি কৰিছে। প্ৰশ্নটো হ'ল ডি. পি. চি.-য়ে এজন জ্যেষ্ঠক উপেক্ষা কৰি এজন কনিষ্ঠক বাছনি কৰাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰিবলৈ বাধ্য নেকি। উচ্চ ন্যায়ালয়ে

পৰ্যবেক্ষণ কৰিছে যে, যদিও বাছনি কৰা কৰ্তৃপক্ষই এজন জ্যেষ্ঠক বাছনি নকৰা আৰু তেওঁৰ কনিষ্ঠক বাছনি কৰাৰ কাৰণ উল্লেখ কৰি এক দীঘলীয়া নিৰ্দেশ লিখাৰ প্ৰয়োজন নাই, ডি. পি. চি.-ৰ কাৰ্য্যকলাপে কিয় এজন জ্যেষ্ঠক অৱহেলা কৰা হৈছিল আৰু তেওঁৰ কনিষ্ঠক কিয় বাছনি কৰা হৈছিল সেই বিষয়ে কোনো ধৰণে ইংগিত দিব লাগিব। প্ৰশ্নটো হ'ল উচ্চ ন্যায়ালয়ে এনে কোৰাটো সঠিক নেকি?

ভিত্তি স্পষ্ট কৰাৰ লক্ষ্যৰে, আমি উল্লেখ কৰিব পাৰো যে আমি প্ৰাৰম্ভিক নিযুক্তিৰ গোচৰৰ সৈতে মোকাবিলা কৰা নাই। আমি এনে এটা গোচৰৰ সৈতেও মোকাবিলা কৰা নাই য'ত পদোন্নতি কেৱল যোগ্যতাৰ ভিত্তিত হয়। আমি এনে এটা গোচৰৰ সৈতে জড়িত য'ত পদোন্নতি জ্যেষ্ঠতা আৰু যোগ্যতা অৰ্থাৎ জ্যেষ্ঠতা-সহ-যোগ্যতাৰ ভিত্তিত হয়। এনে ক্ষেত্ৰত প্ৰশ্ন উত্থাপন হৈছে যে নিৰ্বাচন কৰা কৰ্তৃপক্ষই নিৰ্বাচন নকৰাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়োজন আছে নেকি এজন জ্যেষ্ঠ আৰু এজন কনিষ্ঠ বাছনি কৰাৰ বাবে। *আৰ. এছ. দাস বনাম ভাৰত সংঘ,* [১৯৮৬] সাপ্লিমেণ্ট. এছ. চি. চি. ৬১৭-ত ন্যায়াধীশ সব্যসাচী মুখাৰ্জী আৰু ন্যায়াধীশ কে. এন.সিং-ক লৈ গঠিত বিচাৰপীঠত ভাৰতীয় প্ৰশাসনিক সেৱা (পদোন্নতিৰ দ্বাৰা নিযুক্তি) নিয়মাৱলী, ১৯৫৫-ৰ সংশোধিত নিয়মাৱলী ৫৪ আৰু ৫৫ বিবেচনা কৰিছিল। ১৯৭৭-ত ইয়াৰ সংশোধনীৰ পূৰ্বে নিয়মাৱলীৰ প্ৰয়োজন আছিল যে, য'ত ৰাজ্যিক সেৱাৰ যিকোনো সদস্যক চেৰ পেলোৱাৰ প্ৰস্তাৱ দিয়া হৈছে যে, "কমিটীয়ে প্ৰস্তাৱিত অতিৰিক্ত কৰাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰিব"। সংশোধনীৰ পিছত, নিয়মাৱলী অনুসৰি নিৰ্বাচন সমিতিয়ে তেওঁলোকৰ সেৱাৰ ৰেকৰ্ডৰ সম্পূৰ্ণ বিবেচনা আৰু মূল্যায়নৰ ভিত্তিত যোগ্য বিষয়াসকলক 'উৎকৃষ্ট', 'অতি ভাল', 'ভাল' বা 'অনুপযুক্ত' হিচাপে শ্ৰেণীবদ্ধ কৰিব লাগিব। এনে শ্ৰেণীবিভাজনৰ পিছত কমিটীয়ে নিয়মাৱলী ৫৫-ত নিৰ্ধাৰিত প্ৰক্ৰিয়া অনুসৰি নিৰ্বাচিত

তালিকাত বিষয়াৰ নামৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। বিচাৰপীঠে মতপ্ৰকাশ কৰে যে, সংশোধিত নিয়মাৱলীয়ে *যোগ্যতাক প্ৰাথমিকতা* প্ৰদান কৰিছে আৰু এইক্ষেত্ৰত এনে হ'ব পাৰে যে, এজন কনিষ্ঠ বিষয়া, যদি 'উৎকৃষ্ট' বা 'অতি ভাল' বুলি অভিহিত কৰা হয় তেন্তে তেওঁৰ জ্যেষ্ঠসকলক অতিক্ৰম কৰিব পাৰে। বিচাৰপীঠে যুক্তিটো নাকচ কৰিছিল যে, এনে পৰিস্থিতিত এজন জ্যেষ্ঠক চেৰ পেলোৱাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰাটো প্ৰয়োজনীয়। বিচাৰপীঠৰ তলত উল্লেখ কৰা মন্তব্যবোৰ প্ৰাসংগিক।

> "শিক্ষিত পৰামৰ্শদাতাই ৰেকৰ্ড কৰিলে বস্তুনিষ্ঠতা আৰু নিৰপেক্ষতা নিশ্চিত কৰাৰ কাৰণসমূহৰ ওপৰত জোৰ দিছিল। কাৰণৰ অনুপস্থিতিত কমিটীয়ে জ্যেষ্ঠ বিষয়াসকলক চেৰ পেলাবলৈ স্বেচ্ছাচাৰীভাৱে কাম কৰিব পাৰে সংবিধানৰ ১৪ আৰু ১৬নং অনুচ্ছেদ উলংঘনকাৰী হ'ব। দাখিল কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমি কোনো গুৰুত্ব পোৱা নাই। অনুচ্ছেদ ১৬য়ে ৰাজ্যৰ অধীনত কোনো কাৰ্যালয় বা পদত নিযুক্তি আৰু পদোন্নতি সম্পৰ্কীয় বিষয়ত সমতা নিশ্চিত কৰে। ই ৰাজ্যসমূহক নিযুক্তি আৰু পদোন্নতি সম্পৰ্কীয় বিষয়ত বৈষম্যমূলক আচৰণ নকৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিয়ে। আই. এ. এছ.-ত পদোন্নতিৰ বাবে বাছনিৰ বাবে যোগ্য ৰাজ্যিক অসামৰিক সেৱাৰ এজন সদস্যই পদোন্নতিৰ বাবে বাছনিৰ বাবে আনৰ সৈতে বিবেচনা কৰাৰ অধিকাৰ আছে। যদি যোগ্য বিষয়াসকলক যোগ্যতাৰ ভিত্তিত বিবেচনা কৰা হয়, বস্তুনিষ্ঠভাৱে কোনো চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ পদোন্নতিৰ বাবে জোৰ দিয়াৰ কোনো আইনী অধিকাৰ নাই বা এনে কোনো অধিকাৰ সংবিধানৰ ১৪ বা ১৬ নং অনুচ্ছেদৰ দ্বাৰা সুৰক্ষিত নহয়। ১৬

নং অনুচ্ছেদে ৰাজ্যিক সেৱাৰ সদস্য নির্বাচন নকৰাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰা উচিত বুলি জোৰ দিয়া নাই।"

বিচাৰপীঠে এই যুক্তিও নাকচ কৰে যে, যিহেতু নিয়মাৱলীসমূহে ওপৰত উল্লেখ কৰা বিষয়াসকলক শ্ৰেণীবদ্ধ কৰাৰ বাবে কোনো নির্দেশনা নির্ধাৰণ কৰা নাই, সেয়েহে শ্ৰেণীবিভাজন স্বেচ্ছাচাৰী হ'বলৈ বাধ্য। ইয়াত কোৱা হৈছিল যে, যিহেতু শ্ৰেণীবিভাজন বিষয়াসকলক সেৱা ৰেকর্ডৰ ভিত্তিত বস্তুনিষ্ঠভাৱে কৰা হয়, সেয়েহে কোনো ধৰণৰ স্বেচ্ছাচাৰিতাৰ স্থান নাই। এই সিদ্ধান্তৰ পিছতে *কেন্দ্ৰীয় লোকসেৱা আয়োগ বনাম হিৰণ্যলাল দেৱ আৰু অন্যান্য,* [১৯৮৮] ২ এছ. চি. চি. ২৪২-ত আই. পি. এছ. পদোন্নতি নিয়মাৱলীত একেধৰণৰ ব্যৱস্থা বিবেচনা কৰি আন এখন বিচাৰপীঠে (ন্যায়াধীশ এম. পি. থাক্কাৰ আৰু ন্যায়াধীশ এন. ডি. ওঝা) এই সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে। বিচাৰপীঠে পুনৰ কয় যে, যোগ্যতাৰ ক্ষেত্ৰৰ ভিতৰত থকা এজন ব্যক্তিক বাছনি নকৰাৰ কাৰণসমূহ লিপিবদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়োজন নাই।

ৰাষ্ট্ৰীয় মানসিক স্বাস্থ্য আৰু স্নায়ু বিজ্ঞান প্ৰতিষ্ঠান বনাম ড. কে. কল্যাণ ৰমন আৰু অন্যান্য, [১৯৯২] সাপ্লিমেণ্ট. ২ এছ. চি. চি. ৪৮১- গোচৰটো প্ৰতিষ্ঠান এখনত অধ্যাপকৰ পদত নিযুক্তি সম্পৰ্কীয় আছিল। এইটো ধাৰণা কৰা হৈছিল যে, নির্বাচন সমিতিয়ে কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰিবলৈ বাধ্য কৰা নিয়ম বা নিয়মাৱলীত কোনো প্ৰয়োজনীয়তা নথকাৰ বাবে এনে কোনো প্ৰয়োজনীয়তা অনুমান কৰিব নোৱাৰি। *আৰ. এছ. দাস* অনুসৰণ কৰি উপস্থাপন কৰে, প্ৰাকৃতিক ন্যায়ৰ নীতিবোৰ এনে পৰিস্থিতিত আকর্ষিত নহয় আৰু কাৰণবোৰ লিপিবদ্ধ কৰাটো এক প্ৰয়োজনীয়তা নহয়। *মেজৰ জেনেৰেল আই. পি. এছ. দেৱান বনাম ইউনিয়ন অৱ ইণ্ডিয়া আৰু অন্যান্য,* [১৯৯৫] ৩ এছ. চি. চি. ৩৮৩-ত এই বিচাৰপীঠে এই অভিমত গ্ৰহণ কৰিছিল যে

নিয়মবোৰত এনে প্ৰয়োজন নোহোৱালৈকে, নিৰ্বাচন সমিতি/বাছনি পৰিষদে কাৰণবোৰ লিপিবদ্ধ কৰিবলৈ বাধ্য নহয় যে, তেওঁলোকে কিয় কোনো বিশেষ ব্যক্তিক বাছনি কৰা নাই। *সৰত কুমাৰ দাশ আৰু অন্যান্য বনাম বিশ্বজিত পট্টনায়ক আৰু অন্যান্য,* [১৯৯৫] সাপ্লিমেণ্ট. ১ এছ. চি. চি. ৪৩৪ এই আদালতৰ এখন বিচাৰপীঠে (ন্যায়াধীশ কে. ৰামস্বামী আৰু ন্যায়াধীশ এন. ভেংকটচালা) এটা গোচৰ বিবেচনা কৰি য'ত পদোন্নতি *যোগ্যতা-সহ-উপযুক্ততাৰ* ভিত্তিত হৈছিল। ৰাজহুৱা সেৱা আয়োগে গ্ৰেডিং বা শ্ৰেণীবিভাজনৰ পদ্ধতি গ্ৰহণ কৰিছিল, যাক ইয়াক কোৱা হ'ব পাৰে, আৰু তাৰ পিছত বাছনি কৰিছিল। এইটো দাবী কৰা হৈছিল যে, যিহেতু পি. এছ. চি.-য়ে ইয়াৰ দ্বাৰা কৰা পৰামৰ্শসমূহৰ কাৰণসমূহ লিপিবদ্ধ কৰা নাছিল, সেয়েহে নিৰ্বাচনটো ভুল আছিল। ওপৰত উল্লেখ কৰা সিদ্ধান্তসমূহৰ পিছত এই যুক্তি নাকচ কৰা হৈছিল।

এতিয়া ইয়াত প্ৰযোজ্য নিয়মবোৰলৈ আহিছোঁ, স্থিতিটো হ'লঃ ৰাজস্থান প্ৰশাসনিক সেৱা নিয়ম, ১৯৫৪-ৰ নিয়ম ২৮-বি-ৰ উপ-নিয়ম (ii)ৰ দফা (ক) আৰু (খ) এনেদৰে উল্লেখ কৰিছেঃ

> "(ii) (এ) এই নিয়মৰ অধীনত নিজ নিজ শ্ৰেণীৰ পদত পদোন্নতিৰ বাবে যোগ্য আৰু যোগ্যতা অৰ্জন কৰা সকলো জ্যেষ্ঠতম ব্যক্তিৰ গোচৰ কমিটীয়ে বিবেচনা কৰিব আৰু এই নিয়মসমূহত নিৰ্ধাৰিত পদোন্নতিৰ চৰ্ত অনুসৰি জ্যেষ্ঠতা-সহ-যোগ্যতা আৰু/বা যোগ্যতাৰ ভিত্তিত উপযুক্ত বুলি বিবেচিত ব্যক্তিসকলৰ নাম থকা এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব, যিখন এই নিয়মসমূহৰ "খালী পদ নিৰ্ধাৰণ" সম্পৰ্কীয় নিয়মৰ অধীনত নিৰ্ধাৰিত খালী পদৰ সংখ্যাৰ সমান হ'ব। জ্যেষ্ঠতা তথা মেৰিটৰ ভিত্তিত আৰু/বা যিয়েই নহওক, মেৰিটৰ ভিত্তিত এনেদৰে প্ৰস্তুত কৰা তালিকাখন বাছনি কৰা পদৰ শ্ৰেণী অনুসৰি জ্যেষ্ঠতাৰ ক্ৰমত ব্যৱস্থা কৰা হ'ব।

(বি) সমিতিখনে পৰৱৰ্তী সময়ত হ'ব পৰা অস্থায়ী বা স্থায়ী খালী পদসমূহ পূৰণ কৰিবলৈ ওপৰত (এ) ৰ অধীনত প্ৰস্তুত কৰা তালিকাত নিৰ্বাচিত ব্যক্তিৰ সংখ্যাৰ সমান ব্যক্তিৰ নাম অন্তৰ্ভুক্ত কৰি জ্যেষ্ঠতা তথা যোগ্যতাৰ ভিত্তিত আৰু/বা ক্ষেত্ৰ অনুসৰি যোগ্যতাৰ ভিত্তিত নিয়ম অনুসৰি পদোন্নতিৰ মাপকাঠি অনুসৰি এখন পৃথক তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব। জ্যেষ্ঠতা তথা যোগ্যতাৰ ভিত্তিত আৰু/বা যোগ্যতাৰ ভিত্তিত এনেদৰে প্ৰস্তুত কৰা তালিকাখন বাছনি কৰা পদৰ শ্ৰেণীৰ জ্যেষ্ঠতাৰ ক্ৰমত ব্যৱস্থা কৰা হ'ব। এনে তালিকাখন পৰৱৰ্তী বছৰত গঠিত বিভাগীয় পদোন্নতি সমিতিৰ দ্বাৰা পৰ্যালোচনা আৰু সংশোধন কৰা হ'ব আৰু এনে তালিকা পৰৱৰ্তী বছৰৰ অন্তিম দিনৰ শেষলৈকে বা বিভাগীয় পদোন্নতি সমিতিৰ বৈঠকলৈকে, যিটো আগতে হয়, কাৰ্যকৰী হৈ থাকিব।"

ওপৰত উল্লেখ কৰা দফাবোৰে গ্ৰেডিংৰ ব্যৱস্থা নকৰে বা এজন জ্যেষ্ঠক অতিক্ৰম কৰাৰ কাৰণসমূহৰ ৰেকৰ্ডিঙৰ প্ৰয়োজন নাই। যিমানদূৰ জ্যেষ্ঠতা তথা মেৰিটৰ ভিত্তিত পদোন্নতিৰ কথা আছে, ইয়াত কেৱল এইটো কোৱা হৈছে যে, কমিটীয়ে সকলো জ্যেষ্ঠ আৰু যোগ্য ব্যক্তিৰ নাম বিবেচনা কৰিব "আৰু জ্যেষ্ঠতা তথা মেৰিটৰ ভিত্তিত উপযুক্ত ব্যক্তিৰ নাম থকা এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব"। এনে তালিকা প্ৰস্তুত কৰাৰ পিছত, তাত অন্তৰ্ভুক্ত বিষয়াসকলক ফিডাৰ পদত প্ৰাপ্ত *ইন্তাৰ চে* (আন্তঃ) জ্যেষ্ঠতাৰ ক্ৰমত ব্যৱস্থা কৰা হ'ব। এনে পৰিস্থিতিত আৰু যেতিয়া বিভাগীয় পদোন্নতি সমিতিৰ দ্বাৰা পদোন্নতি কৰা হয়, তেতিয়া আমি এইটো কোৱা কঠিন হৈ পৰে যে সাধাৰণতে ডি. পি. চি.-য়ে এজন জ্যেষ্ঠক বাছনি নকৰাৰ (আৰু তেওঁৰ কনিষ্ঠজনক বাছনি কৰা) কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰিব লাগে বা অন্ততঃ ৰেকৰ্ডে কোনো কাৰণ দেখুৱাব লাগে। এইটো কোৱা এটা

কথা যে এনে এটা পাঠ্যক্রম ন্যায্য আৰু *আকাংক্ষিত* কিন্তু এইটো কোৱা সম্পূৰ্ণ পৃথক কথা যে এনে এটা পাঠ্যক্রম পিছৰ ঘটনাৰ বাবে সকলো ক্ষেত্ৰতে *বাধ্যতামূলক বা প্ৰয়োজনীয়.* নিৰ্বাচিতবোৰ উক্ত প্ৰয়োজনীয়তা অনুসৰণ নকৰাৰ বাবে আঁতৰাই ৰখাৰ বাবে দায়বদ্ধ। উচ্চ ন্যায়ালয়ে আঙুলিয়াই দিছে যে, এনে নিৰ্বাচনক আদালতত প্ৰত্যাহ্বান জনোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে আৰু যদি কোনো কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰা নহয়-অন্ততঃ ৰেকৰ্ডে কাৰণবোৰ ইংগিত কৰে-এজন জ্যেষ্ঠক চেৰ পেলাই যোৱা আৰু তেওঁৰ কনিষ্ঠজনক বাছনি কৰাৰ বাবে, আদালতে অভিযোগটো কাৰ্যকৰীভাৱে আৰু সন্তোষজনকভাৱে বিবেচনা কৰিব পৰা অৱস্থাত নাথাকিব। এই যুক্তিয়ে আমাৰ মনত *ভগত ৰাজা বনাম ভাৰত সংঘ আৰু অন্যান্য,* এ. আই. আৰ. (১৯৬৭) এছ. চি. ১৬০৬ (চি. বি.)-ৰ সিদ্ধান্ত কঢ়িয়াই আনে। কিন্তু, সেইটো এনে এটা গোচৰ আছিল য'ত আদালতৰ আগত প্ৰশ্ন কৰা নিৰ্দেশটো এক অৰ্ধ ন্যায়িক নিৰ্দেশ আছিল। এইটোও সমানে সত্য যে, আনকি প্ৰশাসনিক বিষয়ত, এই আদালতে নিৰপেক্ষভাৱে কাম কৰাৰ দায়িত্বৰ ওপৰত জোৰ দি আহিছে যাৰ বাবে কেতিয়াবা শুনানিৰ প্ৰয়োজন হ'ব পাৰে। কিন্তু, নিৰ্বাচনৰ কাৰ্য্যৰ প্ৰকৃতিৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি- আৰু চৰকাৰী কৰ্মচাৰীৰ একমাত্ৰ অধিকাৰ বিবেচনা কৰাৰ অধিকাৰ আৰু পদোন্নতিৰ অধিকাৰ নহয় এই কথাটো বিবেচনা কৰি- আমি সকলো পৰিস্থিতিত কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা অনুমান কৰাটো সম্ভৱ বুলি নাভাবো। একে সময়তে, আমি ভাবো যে নিৰ্বাচনকাৰী সংস্থাটোৱে গ্ৰহণ কৰা প্ৰক্ৰিয়া নিৰপেক্ষ আৰু প্ৰক্ৰিয়াটোক বিশ্বাসযোগ্যতা প্ৰদান কৰাৰ দৰে হোৱাটো সদায় বাঞ্ছনীয়; ই এনে হ'ব লাগে যাতে ব্যৱহাৰযোগ্য সীমাৰ ভিতৰত সংশ্লিষ্ট সকলোৰে মাজত আস্থা জাগ্ৰত হয়। এই দৃষ্টিকোণৰ পৰা, ৰাজস্থান চৰকাৰৰ বাবে- সেই ক্ষেত্ৰত, সকলো চৰকাৰৰ বাবে-নিয়মৰ সংশোধনীৰ জৰিয়তে বা সাধাৰণ নিৰ্দেশনাৰ জৰিয়তে প্ৰদান কৰাটো এক

স্বাস্থ্যকৰ পদক্ষেপ হ'ব যে, *পদোন্নতিৰ ক্ষেত্ৰত যোগ্যতা বা যোগ্যতা-সহ-জ্যেষ্ঠতা/যোগ্যতা-সহ-উপযুক্ততাৰ ভিত্তিত,* বাছনি কৰা কৰ্তৃপক্ষই তেওঁলোকৰ সন্মুখত উপস্থিত হোৱা সকলো প্ৰাৰ্থীৰ গ্ৰেডিং পদ্ধতি অনুসৰণ কৰিব লাগে। এই প্ৰয়োজনীয়তা আমি এনেক্ষেত্ৰত পৰামৰ্শ দিছোঁ য'ত নিয়মবোৰে গ্ৰেডিং বা নম্বৰ প্ৰদানৰ বাবে বা এজন জ্যেষ্ঠক চেৰ পেলোৱাৰ কাৰণ লিপিবদ্ধ কৰাৰ বাবে প্ৰদান নকৰে; য'ত অৱশ্যে, নিয়মবোৰে ইতিমধ্যে নম্বৰ প্ৰদান বা আন যিকোনো উপযুক্ত পদ্ধতিৰ ব্যৱস্থা কৰিছে, আমাৰ পৰামৰ্শ প্ৰযোজ্য নহ'বও পাৰে। এইটোও স্পষ্টভাৱে বুজিব লাগিব যে আমাৰ পৰামৰ্শ হৈছে স্বেচ্ছাচাৰিতাৰ অভিযোগ পৰিহাৰ কৰা আৰু প্ৰাথমিকভাৱে প্ৰক্ৰিয়াটো বিশ্বাসযোগ্য কৰাৰ লক্ষ্যৰে। চৰকাৰসমূহে এই অন্তৰ্নিহিত উদ্দেশ্যটো মনত ৰাখিব আৰু উপযুক্ত সংশোধনী আনিব বা উপযুক্ত নিৰ্দেশনা জাৰি কৰিব। এইটো স্পষ্ট যে, এনে যিকোনো সংশোধনী/নিৰ্দেশনাৰ কেৱল প্ৰোচপেক্টিভ অপাৰেচন(সম্ভাব্য কাৰ্যকলাপ) থাকিব।

ওপৰোক্ত কাৰণবোৰৰ বাবে, আপীলৰ অনুমতি দিয়া হয়। ইয়াত বিৰোধিতা কৰা উচ্চ ন্যায়ালয় আৰু ৰাজস্থান অসামৰিক সেৱা আপীল ন্যায়াধিকৰণৰ নিৰ্দেশ বাতিল কৰা হৈছে। কিন্তু ইয়াত ওপৰত লিপিবদ্ধ কৰা অনুসৰি, এই আদেশই প্ৰথম উত্তৰদাতাক বা সেইক্ষেত্ৰত দ্বিতীয় উত্তৰদাতাক কোনো ধৰণে প্ৰভাৱিত নকৰে। খৰচৰ বাবে কোনো অৰ্ডাৰ নাথাকিব।

এই নিৰ্দেশৰ প্ৰতিলিপিসমূহ ৰাজ্য চৰকাৰ আৰু কেন্দ্ৰীয় শাসিত অঞ্চলসমূহৰ সকলো মুখ্য সচিবৰ লগতে ভাৰত চৰকাৰৰ গৃহ মন্ত্ৰালয়ৰ সচিবলৈ প্ৰেৰণ কৰা হ'ব।

এচ. ভি. কে.

আপীলৰ অনুমতি দিয়া হৈছে।

....

অনুবাদ: ড. অৰ্চ্চনা দেৱী, কনিষ্ঠবৰ্গ অনুবাদক,অনুবাদ শাখা,গৌহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়

DISCLAIMER

The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

"স্থানীয় ভাষালৈ অনূদিত এই ৰায় গোচৰত জড়িত পক্ষই বুজি পোৱাৰ উদ্দেশ্যে সীমিত ব্যৱহাৰৰ বাবেহে। ইয়াৰ বাদে অন্য ক্ষেত্ৰত অনূদিত ৰূপ ব্যৱহৃত নহ'ব। সকলো ব্যৱহাৰিক আৰু বিভাগীয় কামৰ লগতে ৰায়ৰ কাৰ্য্যকৰীকৰণ আৰু ৰূপায়ণৰ ক্ষেত্ৰতো এই ৰায়ৰ ইংৰাজী সংস্কৰণটোৱেই সঠিক বুলি বিবেচিত হ'ব।"